

Základy entomologie

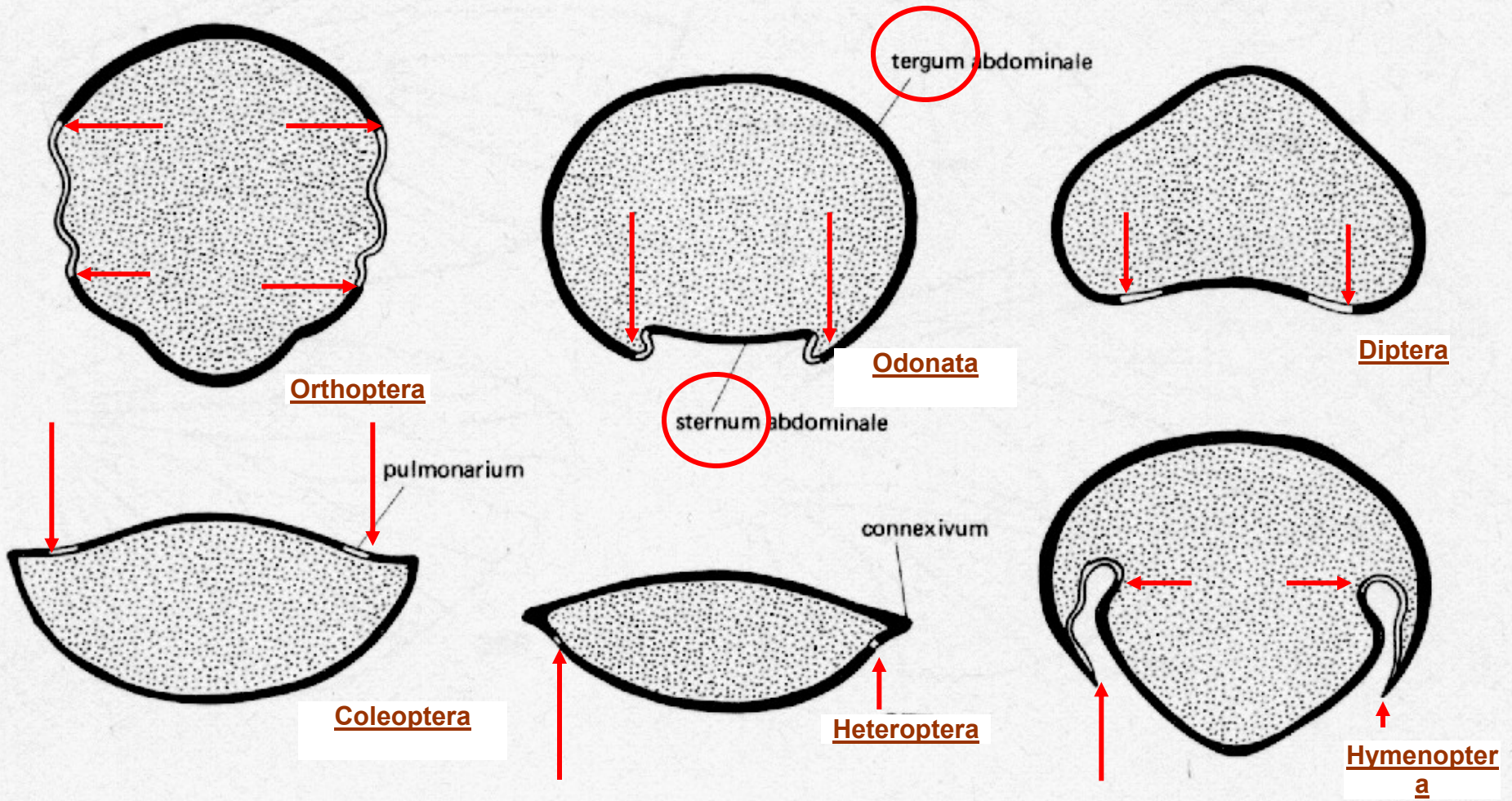
5. cvičení:

Abdomen I.

Zadeček (Abdomen)

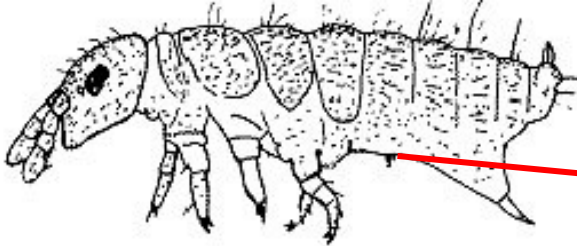
- max. 11 článků + terminália

modifikace terga a sterna:

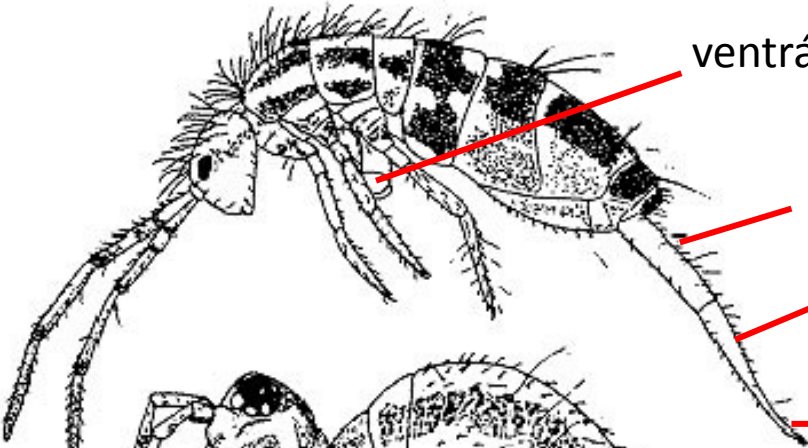

řez v transversální rovině - posteriorní pohled

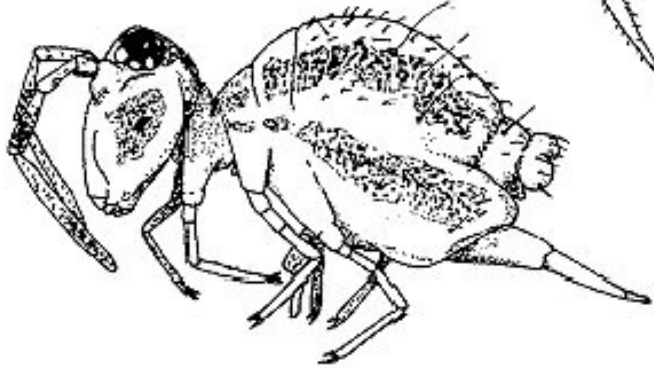
Collembola: skákací aparát

retinaculum

ventrální tubus

manubrium

dens

mucro

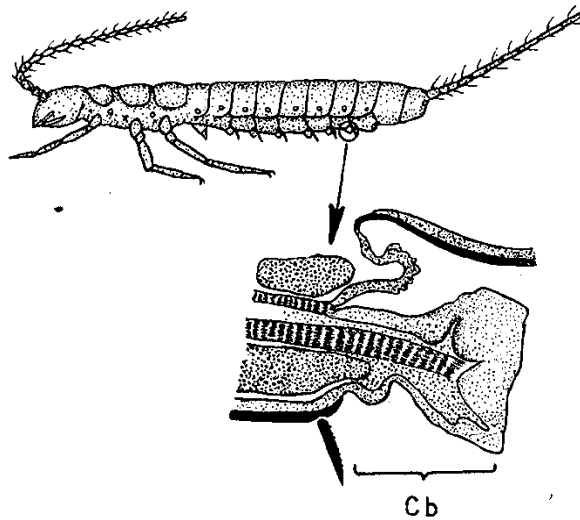
furcula

Diplura (Vidličnatky) - 2 přívěsky na zadečku

Camodeina (Štětinatky)

- dlouhé štěty

vychlípené kyčelní váčky
(Cb) slouží přijímání
vody z povrchu

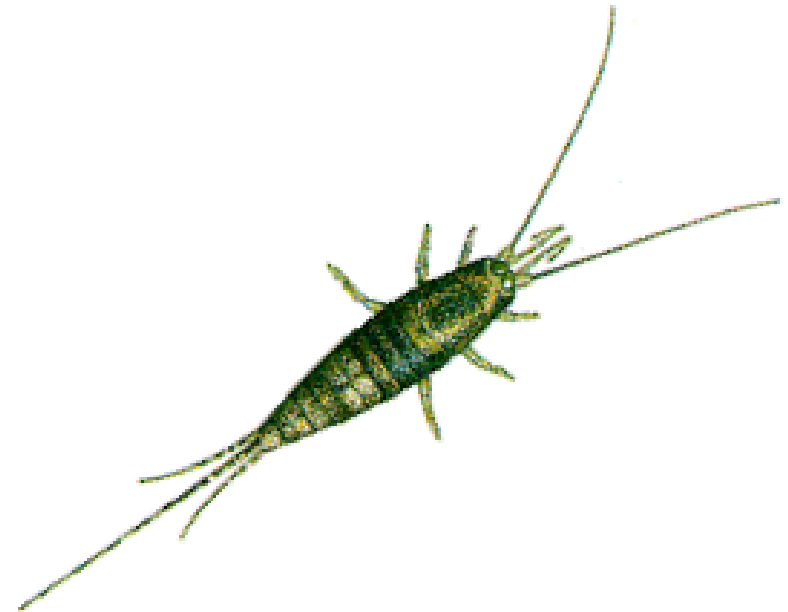
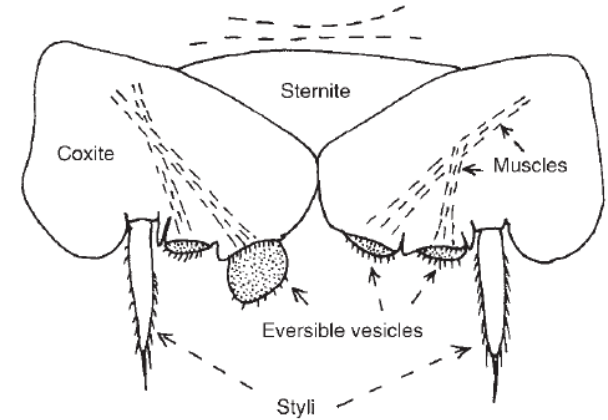
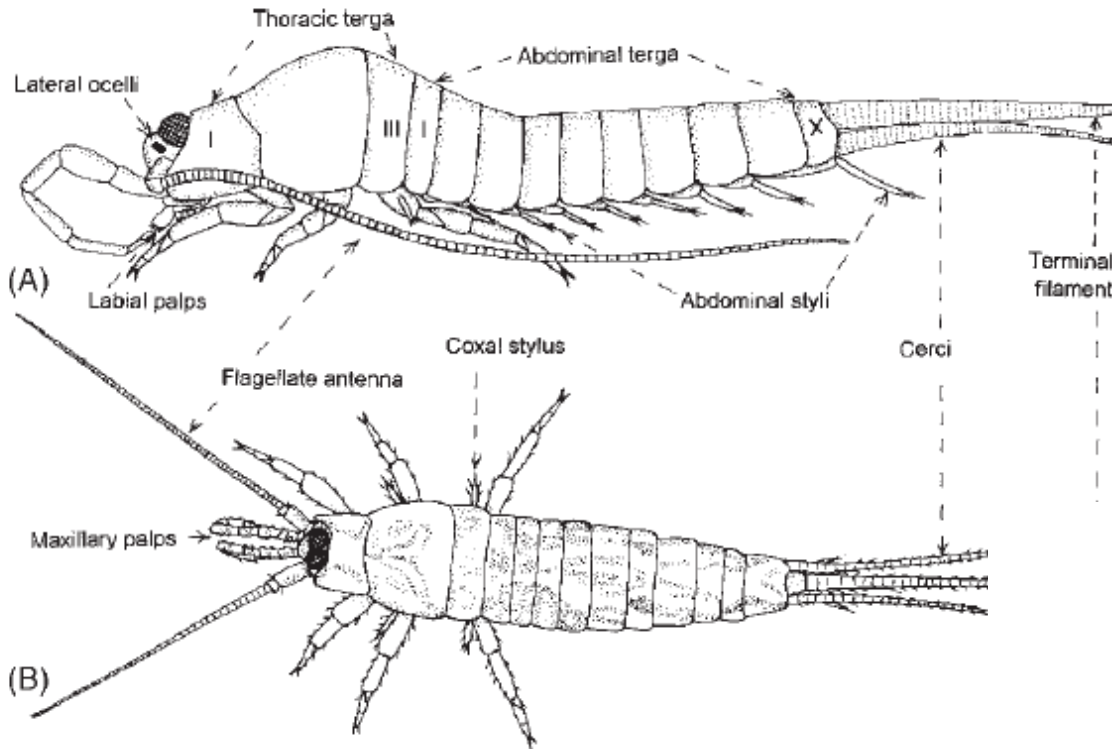
Japygina (Škvorovky)

- krátké klíštky

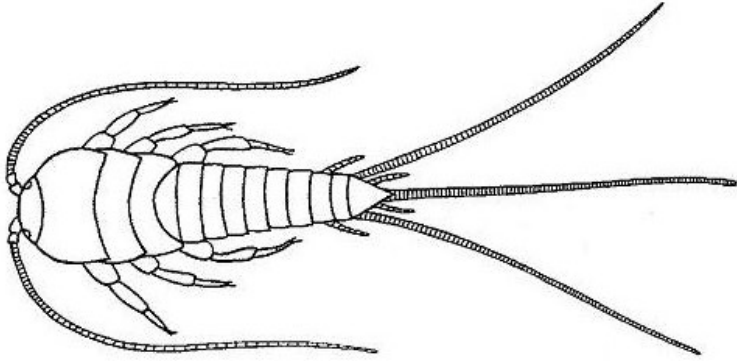
Archaeognatha (Chvostnatky)

- 3 štěty – prostřední nejdelší – ke skákání
- rudimenty končetin na zadečkových člancích

Zygentoma (Rybenky)

- terminální štěty stejně dlouhé

Ephemeroptera (Jepice)

-2 štěty + 1 paštět

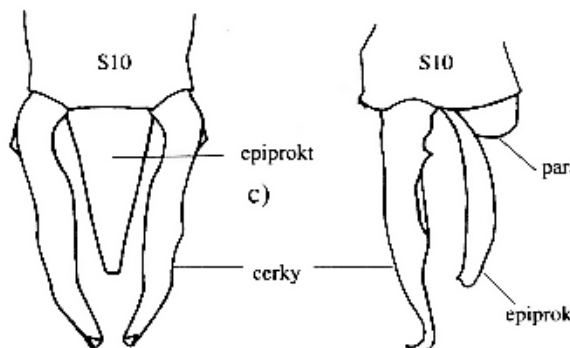
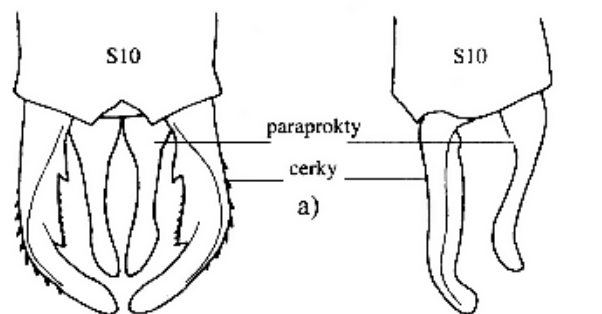
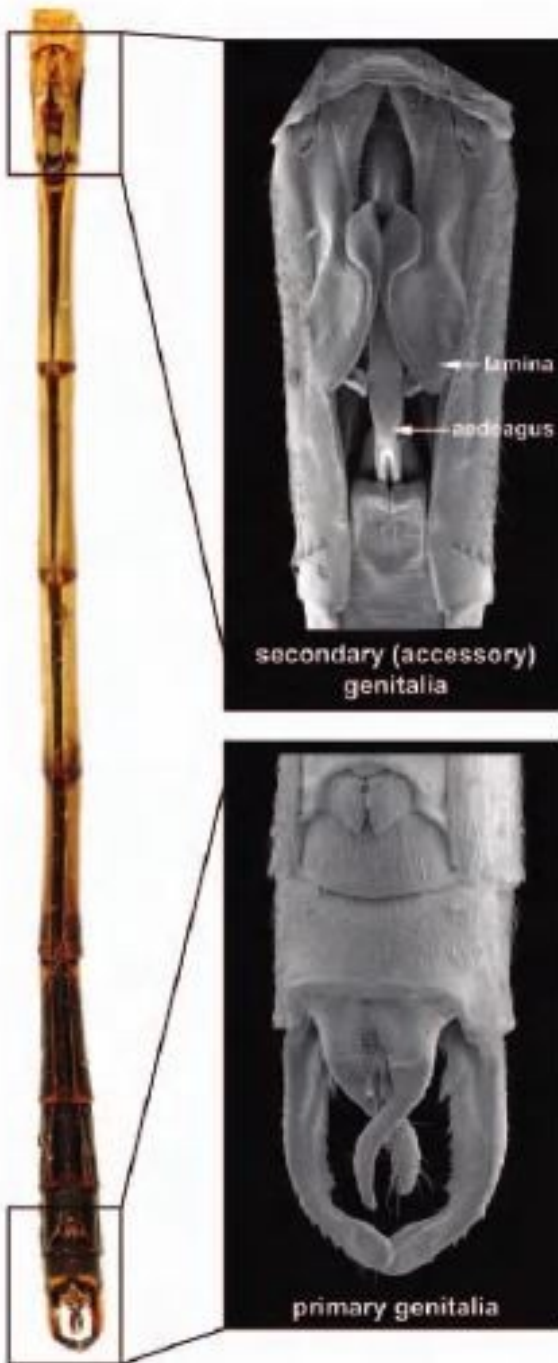
- larvy - žábra na zadečku

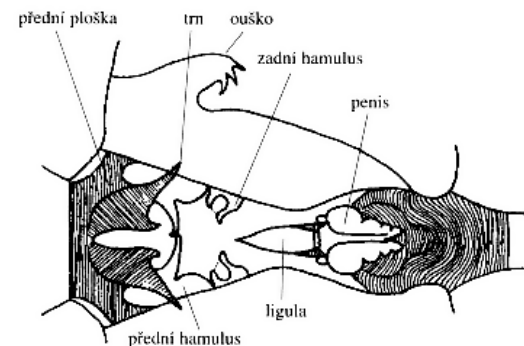
Odonata (Vážky)

- cerci

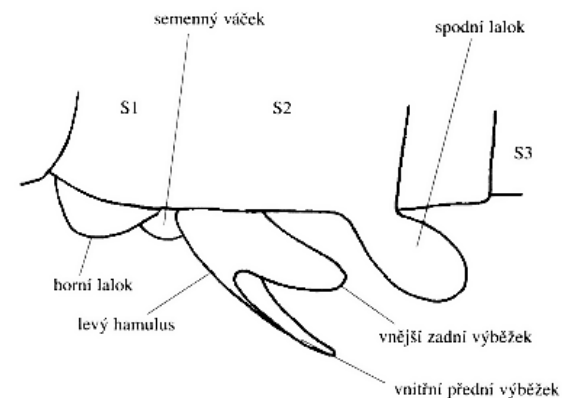
- samci: sekundární samčí kopulační orgány na 2. a 3. článku

Grimaldi & Engel 2005
Hanel & Zelený 2000

Obr. 17
Vnější kopulační ústroje samečka šídla sitinového (*Aeshna juncea*, ♂)

Obr. 18
Samčí přídavné orgány u vážky žihané (*Sympetrum striolatum*), boční pohled zleva

kohorta **Polyneoptera** - cerci

Plecoptera (Pošvatky)

Dermaptera (Škvoři)

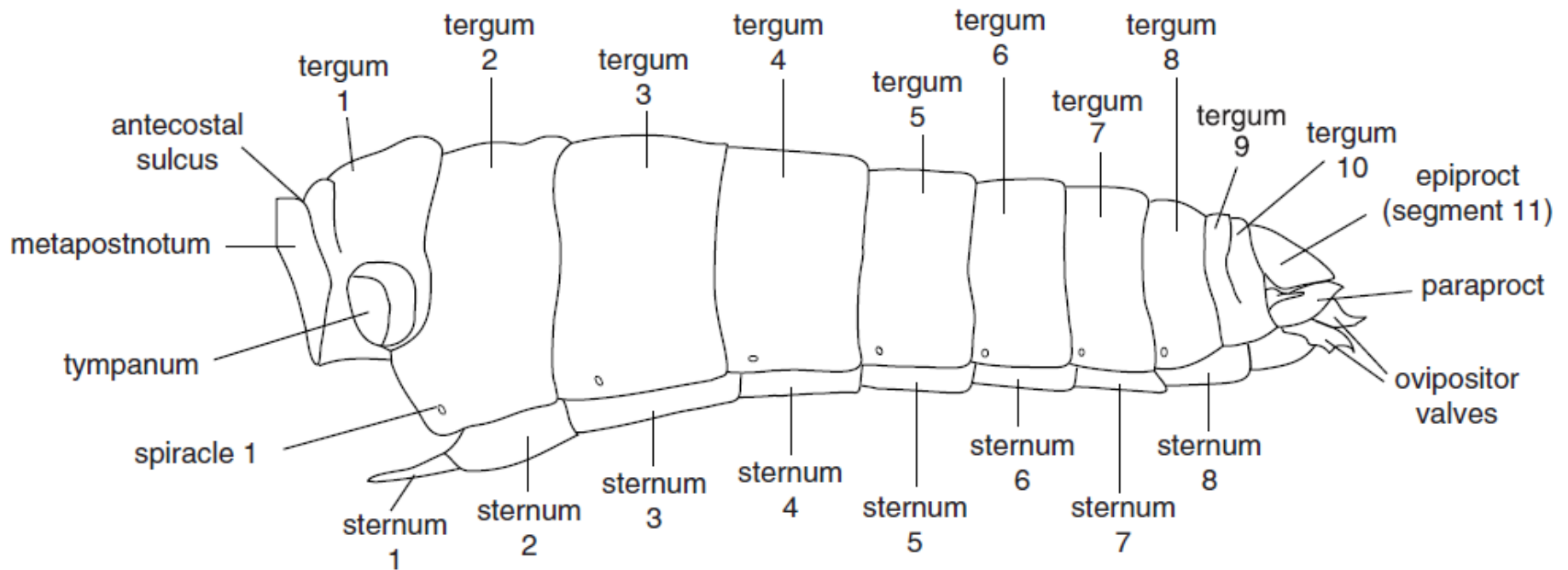
Orthoptera (Rovnokřídli)

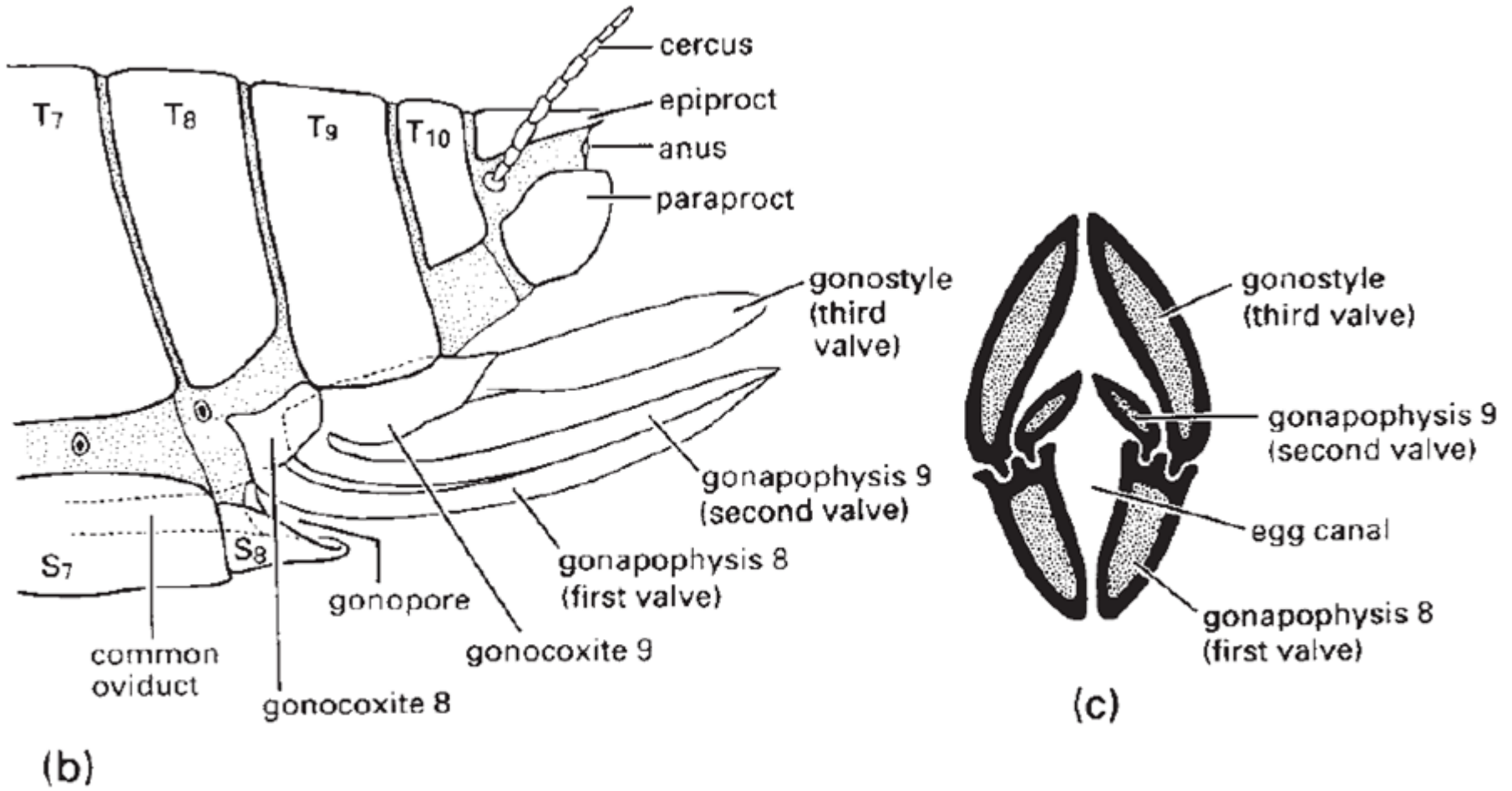
Blattodea (Švábi)

Zadeček saranče (samice)

(a) grasshopper

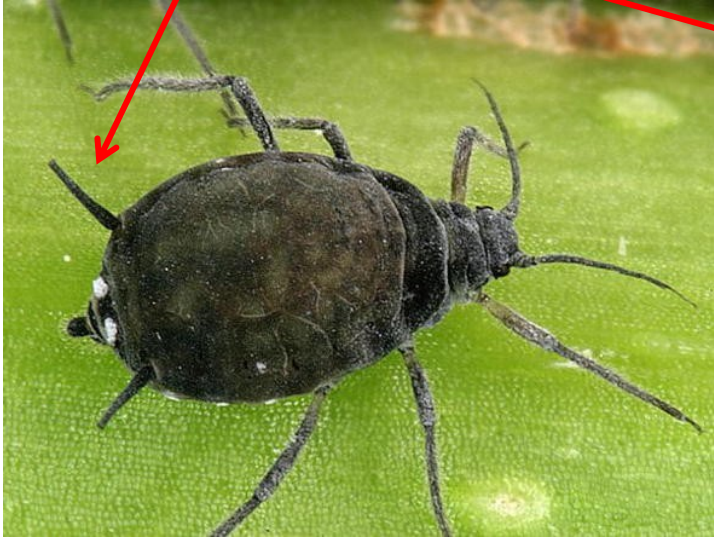

Kladélko (ovipozitor) kobyly

Aphidoidea – Mšice (Hemiptera: Sternorhyncha)

- siphunculi

Ploštice (Hemiptera: Heteroptera)

Megaloptera - Střechatky

- larvy s tracheálními žábry

Coleoptera: Staphylinidae - Drabčíkovití

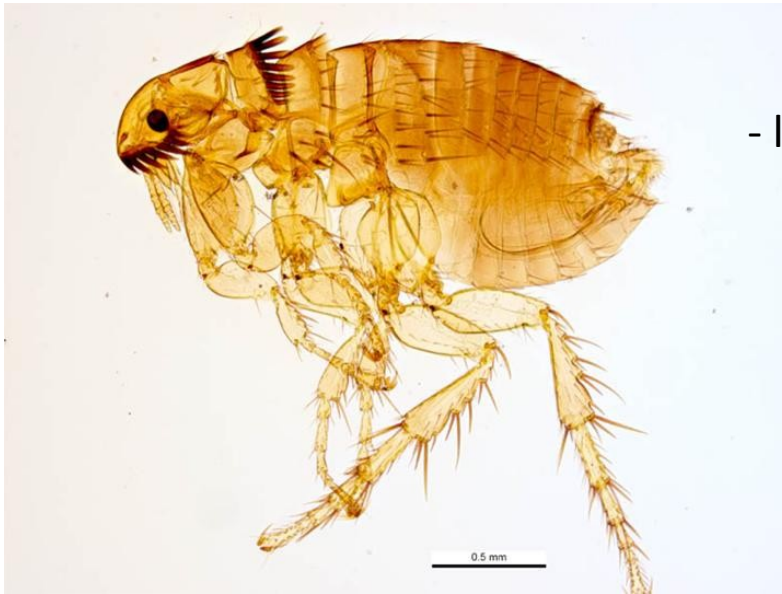
- zkrácené krovky – měkký zadeček
- řitní jedové žlázy – nepř. pederin u r. Paederus

Mecoptera - Srpice

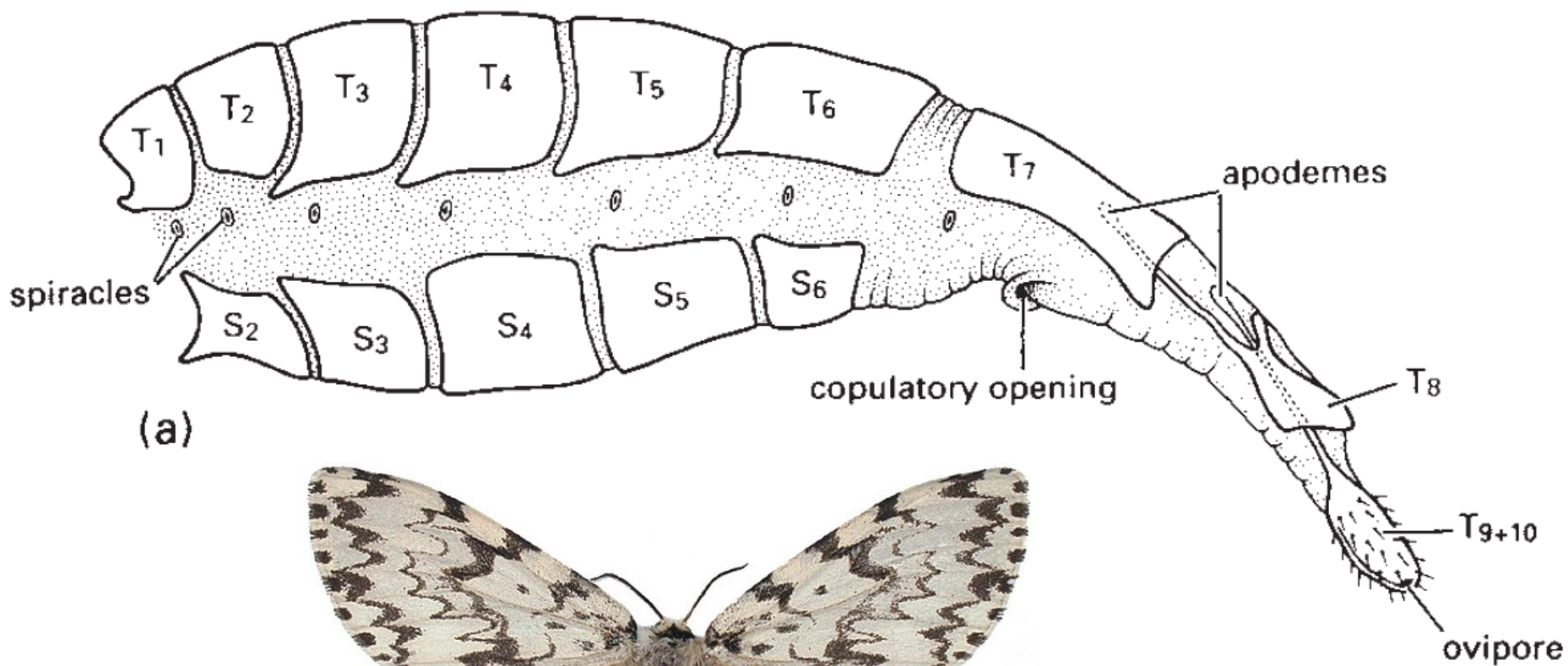

Siphonaptera - Blechy

- laterálně zploštělý zadeček

Zadeček bekyně (samice) (Lepidoptera: Lymantriidae) Sekundární kladélko - *oviscapt*

Hymenoptera - Blanokřídlí

Symphyta (Širopasí)

Pilořitky (Siricidae)

Pilatky (Tenthredinidae)

Apocrita (Štíhlopasí)

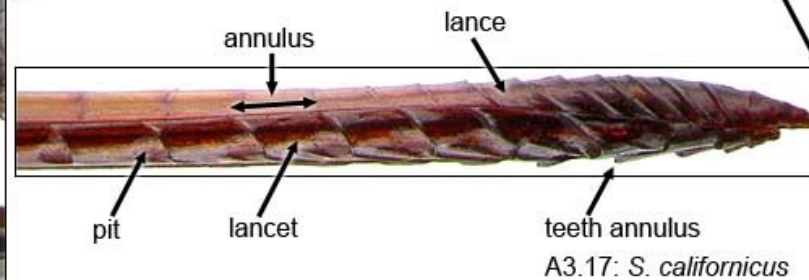
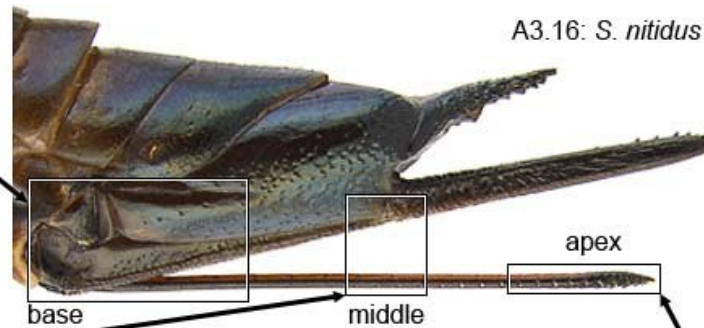
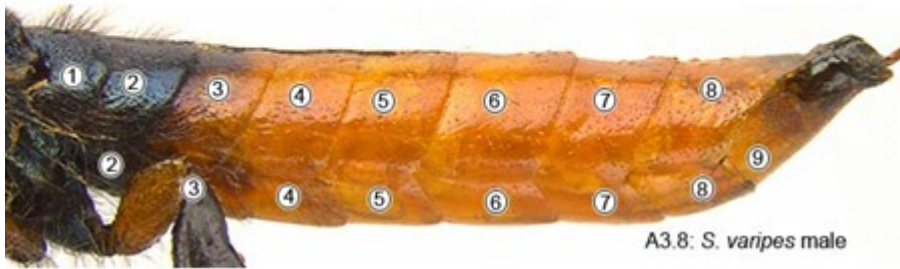
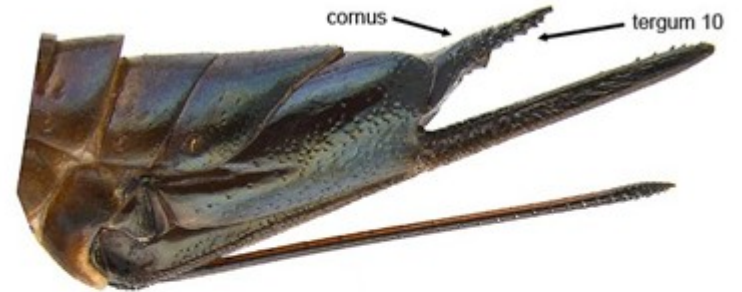

Zlatěnky (Chrysididae)

Vosy (Vespidae)

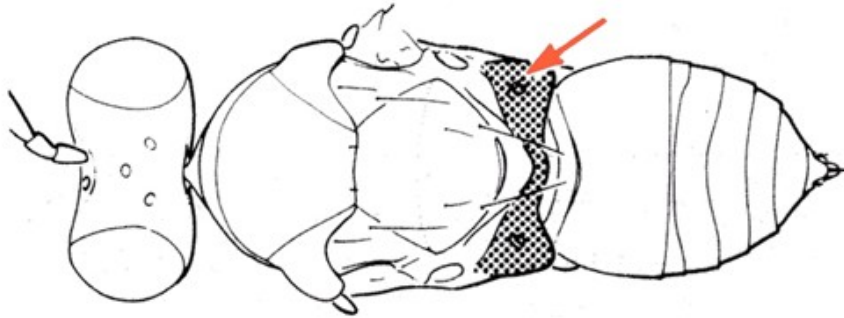
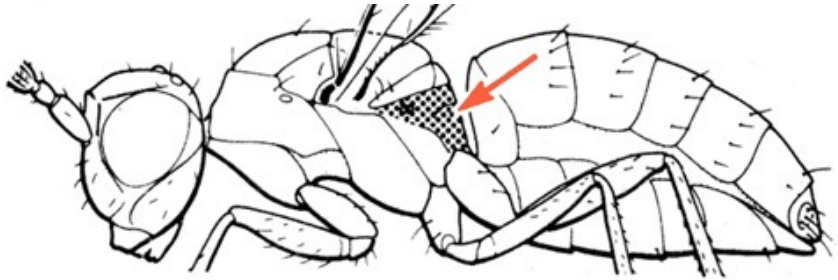
Zadeček pilořitky (Hymenoptera: Siricidae)

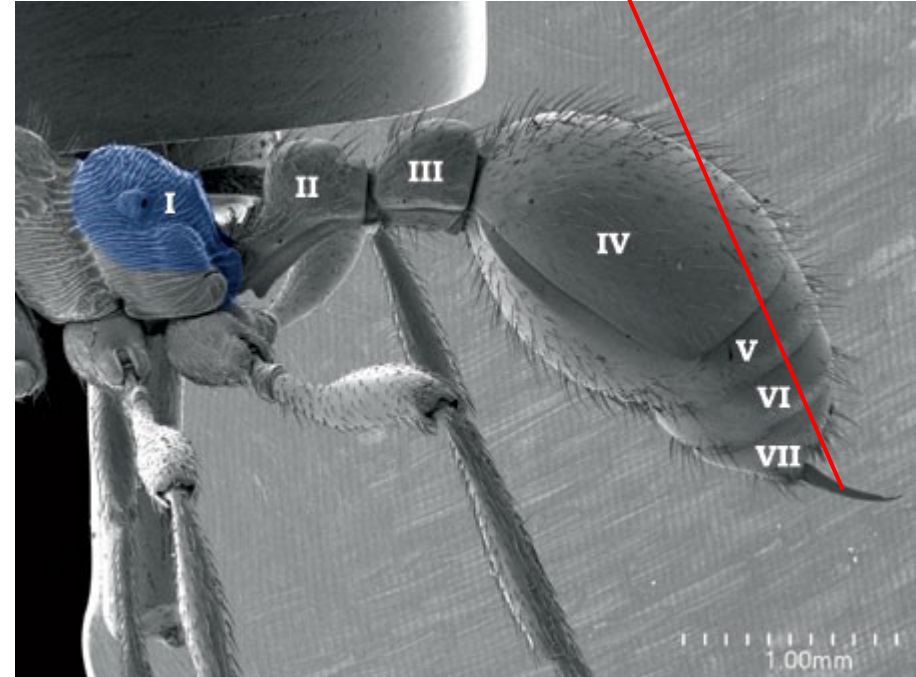
Propodeum

= 1. abdominální článek připojený k hrudi
- Hymenoptera: Apocrita

žihadlo
= přeměněné kladélko

petiolus postpetiolus

petiolus

